

Vrij ademen na neusoperatie

Als je neus chronisch dichtzit, is het soms lastig om een cpap te gebruiken of te verdragen. De druk van de cpap is dan te hoog, waardoor het masker kan gaan lekken en de cpap niet goed werkt. Een neusoperatie kan uitkomst bieden.

Een neusoperatie zorgt ervoor dat mensen weer vrij door hun neus kunnen ademen. Dat is niet alleen prettig, maar heeft zeker voor mensen met apneu nog meer voordelen. De mond en keel drogen niet meer uit.

Ziekenhuis De Gelderse Vallei deed onderzoek naar de effecten van neusoperaties bij tachtig mensen met apneu. Na de neusoperatie bleek 89 procent van de patiënten de cpap beter te kunnen verdragen.

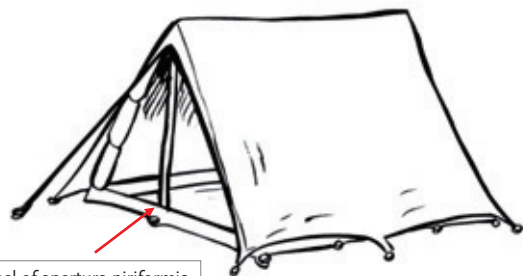
Oorzaken neusverstopping

Grofweg zijn er drie oorzaken van chronische neusverstopping ofwel neusobstructie.

Een eerste oorzaak is de zwelling van de neusslijmvliezen of neusschelpen die ook bij verkoudheid zorgen voor een verstopte neus. Deze zwellichamen kunnen eenvoudig worden verkleind in dagbehandeling. Dit kan zelfs op de polikliniek onder lokale verdoving en patiënten voelen daar niets van.

Een andere oorzaak die veel voorkomt, is een te nauwe inwendige neusklep. Mensen kennen deze klep heel goed, omdat deze verhindert dat je bij het neuspeuteren niet verder in de neus kunt komen dan het eerste vingerkootje.

Een derde reden voor een dichte neus is een scheefstaand neustussenschot. Stelt u zich de neus voor als een tent, met het neustussenschot als tentstok (zie afbeelding hieronder). Het tentdoek is de zijde van de neus. Staat de tentstok (het neustussenschot) niet precies in het midden maar naar rechts (of naar links), dan heeft u aan die kant minder lucht.

Drempel of apertura piriformis

Dagbehandeling

Een neusoperatie bij patiënten met osa vergt vooral goede

zorg ná de operatie. Neustampons bijvoorbeeld kunnen beter niet gebruikt worden. De osa-patiënt zou dan na de operatie niet door de neus kunnen ademen en het gebruik van een cpap met een neusmasker gaat dan zeker niet. Deze patiënten worden vaak een of meerdere nachten op een bewaakte afdeling gemonitord. Het is echter goed mogelijk te opereren in dagbehandeling zonder tampons. Prettig voordeel is dat de patiënt na een dergelijke ingreep meteen door de neus kan ademen en dat deze operatie over het algemeen niet pijnlijk is. Meteen na de ingreep wordt gekeken of de cpap weer gebruikt kan worden. Als dat zo is, mag de patiënt naar huis.

Geen littekens

De operatie wordt via de neusgaten verricht. Aan de buitenzijde van de neus zijn naderhand geen littekens of veranderingen van de neus zichtbaar. Er bestaan verschillende operatietechnieken om de doorgang van de neus te verstevigen of te verruimen. Hier bespreken we de meest gebruikte technieken.

De eerste hebben we hierboven al genoemd: de verkleining van de zwellichamen in de neus. Een tweede operatietechniek is het rechtzetten van het neustussenschot via een kleine toegangsweg in de neus. De chirurg maakt het neustussenschot los van zijn omgeving, plaatst het weer recht in de neus en zet het vast met oplosbare hechtingen. Is de drempel (de apertura piriformis, zie tekening 1) te hoog, dan kan de chirurg deze verlagen zodat de neus beter toegankelijk is. Neustampons zijn niet nodig en de patiënt kan direct na de operatie door de neus ademen.

Wigjes en plaatjes kraakbeen

Als de zijwand van de neus dichtklapt of de inwendige neusklep te nauw is, worden operatietechnieken (zie kader) toegepast met wigjes en kleine plaatjes van kraakbeen. Die verstevigen de zijwand of de inwendige neusklep en voorkomen dat de neus (de tent) dichtklapt. De wigjes en plaatjes kraakbeen worden gemaakt uit het kraakbeen van het oor of neustussenschot. Het verwijderen van een stukje kraakbeen uit de oorschelp is niet pijnlijk. De patiënt heeft daar later geen last van. Hij of zij mist weliswaar een stukje kraakbeen in het oor, maar de vorm van het oor blijft hetzelfde.

Snelsonnet van Hanneke van Almelo

Verbouwing

Hij raadde mij een renovatie aan met schotten, platen en een brievenbus. 'Ik garandeer met zo'n routineklus, dat strakjes alles op zijn plaats zal staan.'

Maar ondanks zijn gezag was ik nerveus, het ging tenslotte om mijn eigen neus.

Blijvend effect

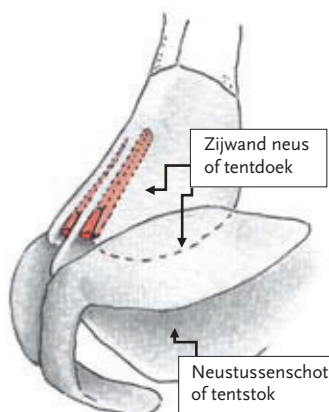
Door gebruik te maken van kleine sneetjes in de neus, de zogenaamde brievenbuschirurgie, is de kans op nabloedingen en infectie klein. Het effect van de operatie is blijvend, zeer waarschijnlijk door het gebruik van eigen kraakbeen van de patiënt. Na de ingreep wordt meteen

gekeken of de patiënt de cpap weer kan gebruiken. Dit wordt gemonitord op de bewaakte uitslaafdeling van de dagbehandeling. Bij de onderzochte groep patiënten in ziekenhuis De Gelderse Vallei zijn er nauwelijks of geen complicaties opgetreden. ■

Operatietechnieken

Techniek 1: ruimere neusklep

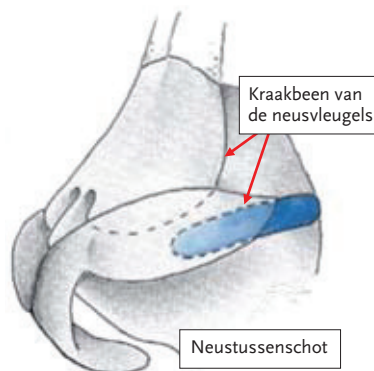
Is de inwendige neusklep te nauw, dan gebruikt men wigjes van kraakbeen. Met een klein sneetje bovenin de neus krijgt de chirurg toegang tot het dak van de neus/tent. De wigjes van gemiddeld 3 tot 6 millimeter breed en 10 tot 20 millimeter lang worden aan beide kanten in de tunnel geschoven (zie tekening 1, de rode balkjes zijn de wigjes). Een hechting trekt de wig omhoog en zorgt voor een ruimere inwendige neusklep (toegang tot de tent). De neus klapt niet meer dicht. De patiënt kan na de operatie direct door de neus ademen en tampons zijn niet nodig.

Tekening 1: Hier is de overeenkomst tussen neus en tent te zien. Het neustussenschot komt overeen met de tentstok en het kraakbeen in de neusvleugels met het tentdoek. De rode balkjes geven de wigjes weer die hoog in de neus worden geplaatst.

Techniek 2: verstevigde basis

Als de basis van de neus te slap is, dan valt de neus daar dicht. Een kampeerder zou de lijnen strakker zetten, waardoor de ingang van de tent ruimer open is. De chirurg kiest dan vaak voor een operatie met plaatjes van kraakbeen bij de basis van de neus. Die voorkomen dat de zijwand van de neus (tent) daar dichtklapt. Met een klein sneetje in de neus wordt een pocket of zak (zoals in een broek) gemaakt. Daarin wordt een stukje op maat gesneden kraakbeen geplaatst (in blauw aangegeven op tekening 2) dat de zijkant van de neus verstevigt, zodat deze niet meer dichtvalt.

Tekening 2: In blauw is het kraakbeentje te zien dat de neus aan de basis openhoudt.